

National 3D-bymodel ?

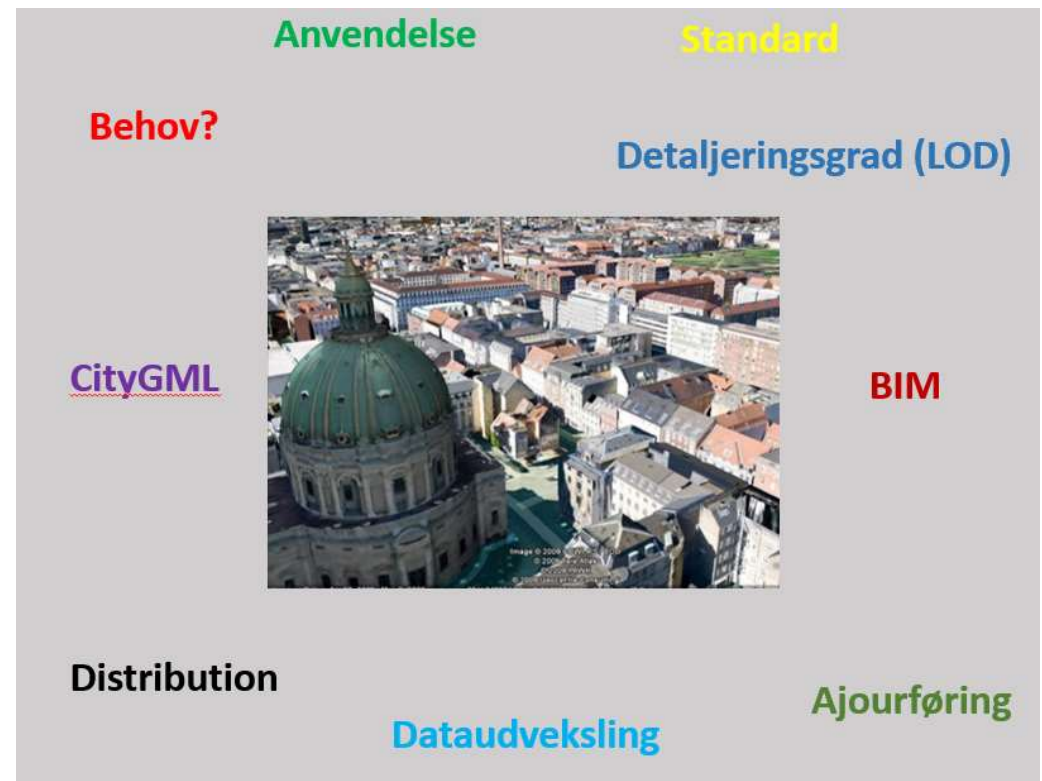
*Kortlægning af behov og ønsker for
potentiell national 3D-bymodel.*

Indhold

- Intro: Formål med 3D arbejdsgruppe
- Igangværende SDFE 3D-aktiviteter i Q4-2018
- Lidt om 3D-bymodeller:
  - CityGML's LOD-definitioner, hvad findes allerede, fra egenskaber til use cases
- Dialog med anvendere
- Feasibility studie

Formålet med SDFE's 3D-arbejdsgruppe

- Undersøge om der er grundlag (behov?) for at SDFE etablerer en landsdækkende 3D bymodel/bygningsmodel, som et frit datasæt.
- At etablere *et grundigt og kvalificeret langsigtet beslutningsgrundlag for SDFE's potentielle etablering af en landsdækkende 3D-bymodel.*
- Herunder anbefalinger til type af 3D-model, dennes egenskaber i fht. f.eks. detaljeringsgrad, typer af objekter, tekstur, ajourføring, udstilling m.m. begrundet i forskellige potentielle anvendelsers behov.

Igangværende SDFE 3D-aktiviteter i Q4-2018

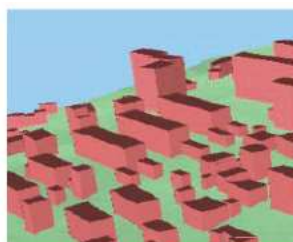
1. Konsulentopgave ved NIRAS: Kortlægning af tekniske løsningsmuligheder i forhold til realisering af en landsdækkende 3D-bymodel.
2. Konsulentopgave ved *virtualcitySystems*: til at udføre feasibility studie vedr. brug af SDFE's data i udførsel af prototype af 3D-bymodel. Testområde er to 1x1km celler i Aarhus området over hhv. by og land.
3. Dialog med en række statslige, kommunale og private anvendere af potentiel landsdækkende 3D-bymodel. Udsende spørgeskema til samtlige kommuner.

Lidt om 3D-bymodeller

Stor spændvidde i forhold til hvor avanceret man kan vælge at lave en 3D-bymodel

Stablet polygon

LOD1

Klodsmodel

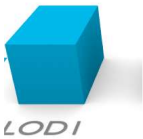

Klodsmodel med ortofoto

Fremtidig 3D bygningsmodel

CityGML: Levels of Detail (LOD)

- LOD0 er en 2.5 D Digital Terræn Model, kan draperes med flyfoto eller kort.
- Bygninger er repræsenteret som et footprint eller af tagkantens polygon.

- LOD1, "klodsmodellen" er den mest simple modeltype. Husene fremstår med flade tage.
- Bygningerne er baseret på bygningspolygoner fra teknisk kort og rejst til deres taghøjde (fra BBR eller DHM).
- Kan draperes med ortofoto på bygningstage og terræn.

- For en LOD2 bygning er de mest basale tagflader er rejst, dvs. primært saddeltag.
- Bygningsfacader er dannet ud fra bygningspolygoner fra et teknisk kort og tagflader er rejst automatisk eller semiautomatisk ud fra en laserscannet DHM.

- En LOD3 bygning er en arkitektmodel og rejst med alle tagformer.
- Bygningerne er fotogrammetrisk opbygget og suppleret med en lang række tag- og facadedetaljer – ofte også døre og vinduer.

- LOD4 er geometrisk identisk med LOD3, men inkludere også indendørs elementer såsom værelser, døre, trapper, stikkontakter, radiatorer og møbler.

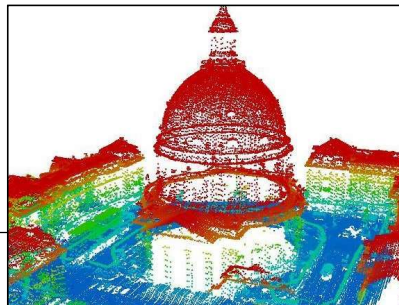
Hvad findes allerede?

I Danmark:

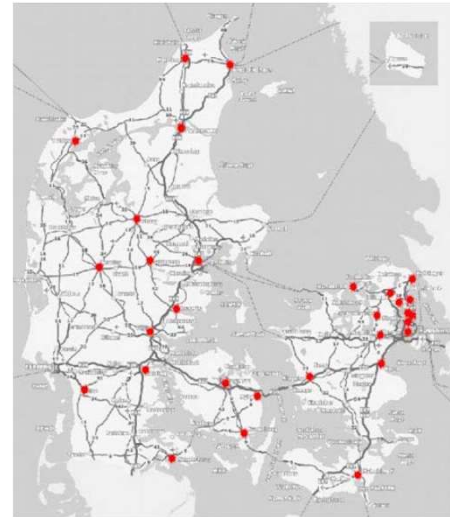
- Flere kommuner (bl.a. Århus, Silkeborg, Købehavn) har egne 3D-bymodeller
- SDFE har allerede 3D-data i form af Danmarks Højdemodel
- GeoDanmark bygninger er 2,5D (har højde som attribut)
- Frie grunddata registre: BBR, DAR, CVR, CPR, EBR ...

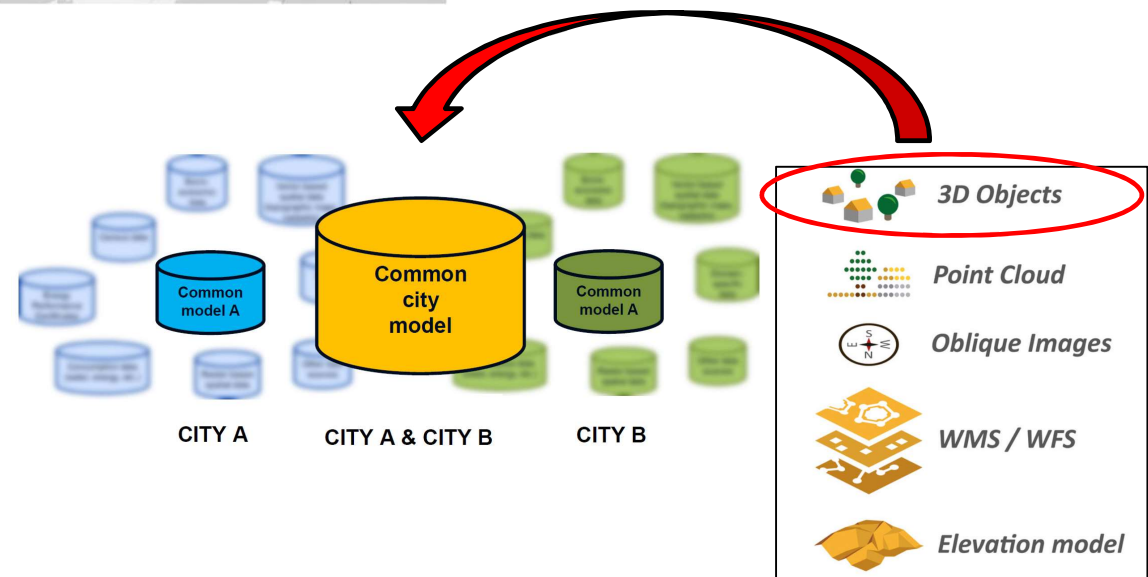
GeoDanmark

DHM/Punktsky

Undgå et hullede danmarkskort med isolerede 3D-øer!

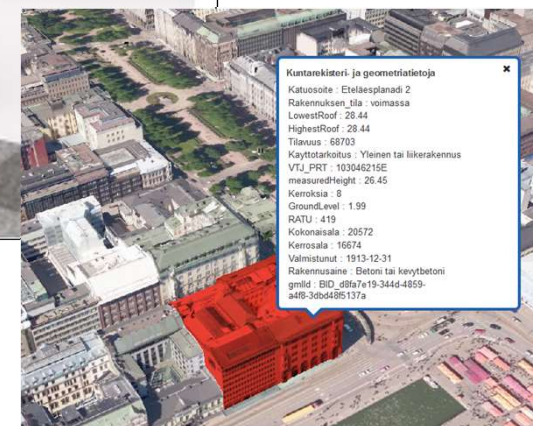
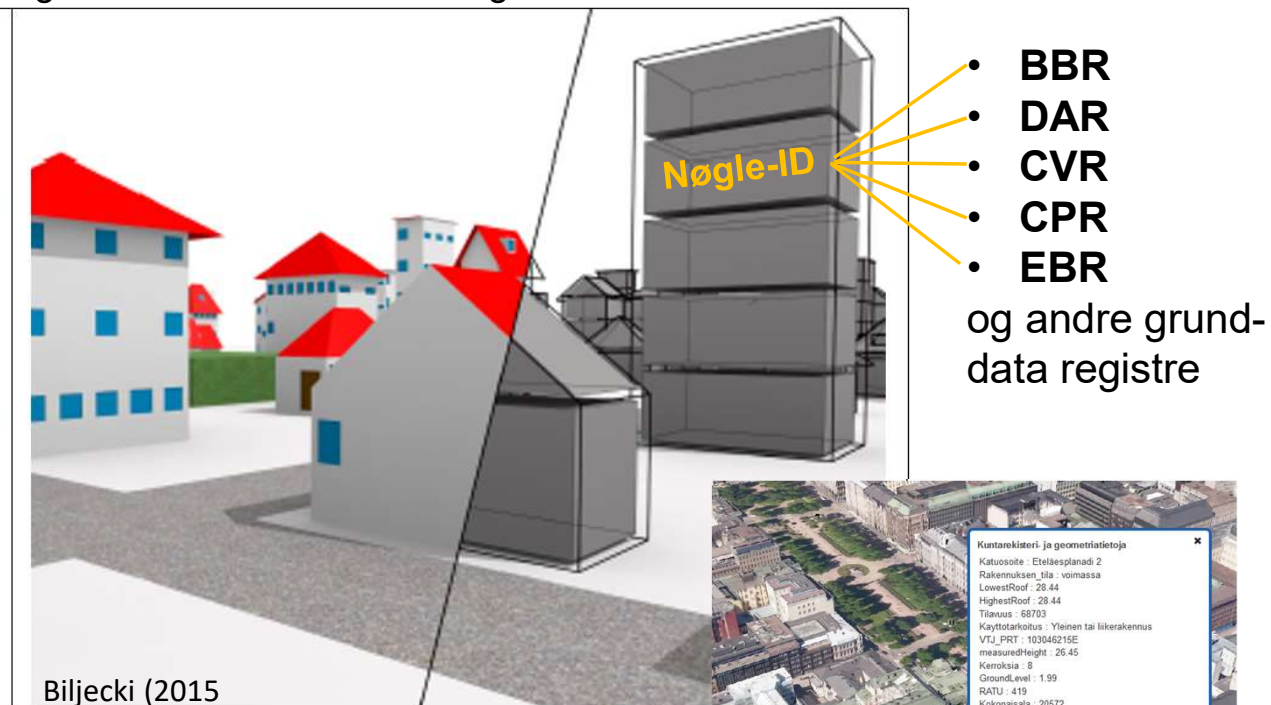

To overordnede typer af modeller

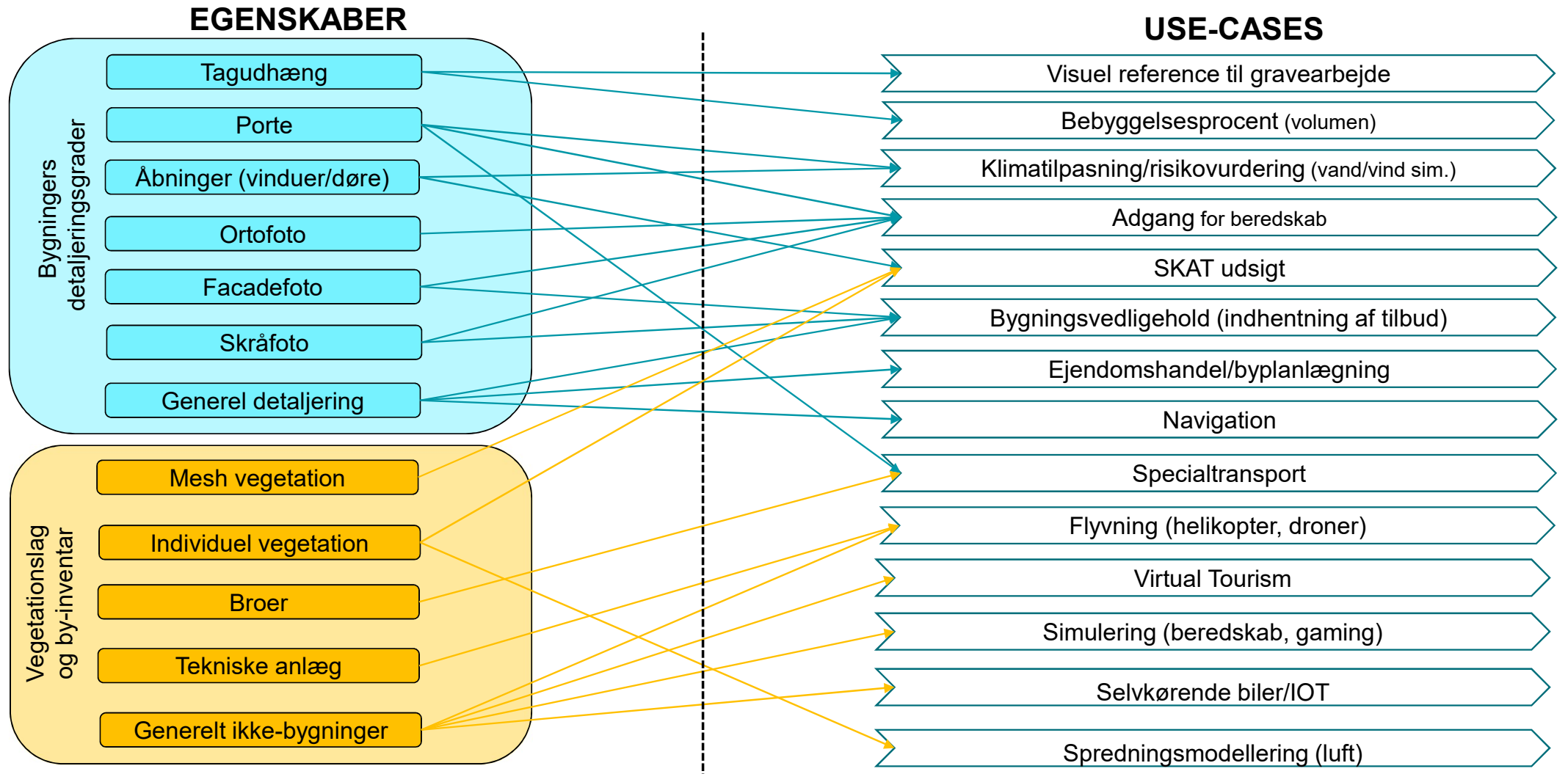
En **overflademodel**, dvs. sammenhængende raster-model (f.eks. København Kommune).

En **objekt-baseret boks-model** (LOD2), hvortil der kan knyttes nøgler og informationer fra andre registre.

Fra intern SDFE Workshop: FRA EGENSKABER TIL USE-CASES

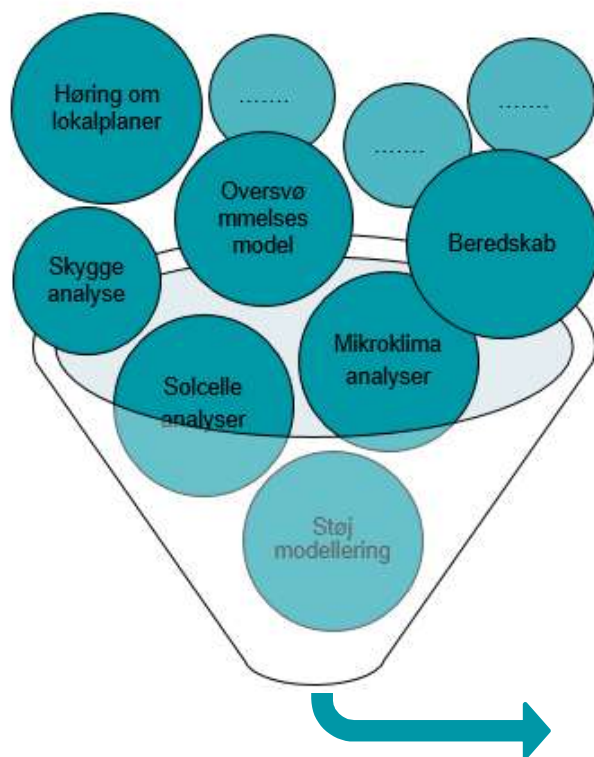

Dialog med anvendere

Dialog med potentielle anvendere

Gennemført (juli-december)	Næste skridt ....
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Københavns kommune ✓ Bygningsstyrelsen ✓ Frederiksberg Forsyning ✓ Trafik- bygge- og boligstyrelsen ✓ Geodatastyrelsen ✓ BBR ✓ Vej Direktoratet ✓ GeoØst ✓ Hovedstadens Beredskab ✓ Brøndby kommune ✓ Rigspolitiet & PET ✓ Alle kommuner i Region Hovedstaden (netværksmøde)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dansk Byplan laboratorium ➤ SKAT ➤ Beredskabsstyrelsen ➤ Århus kommune ➤ Energistyrelsen ➤ Energinet ➤ BaneDanmark ➤ Danske arkitektvirksomheder ➤ Dansk Byggeri (interesseorganisation) ➤ Ejendomsforeningen Danmark

Foreløbig kortlægning af vigtigste anvendelsesområder

1. Visualisering giver muligheder for bedre formidling af f.eks.

- Lokalplaner i høring (borger dialog)
- Udsigtslinjer der danner grundlag for SKAT
- Termografisk data for bygninger

2. Simulering giver mere præcise modeller og bedre planlægningsmuligheder for f.eks.

- Placering af wifi/sensorer/netværkspunkter
- Oversvømmelsescenarier (porte og døre inkluderet)

3. Planlægning effektivisering af arbejdsprocesser

- Automatiseret byggesagsbehandling
- Skyggeanalyser ved nybyggeri
- Data samlet et sted (én samlet 3D-database med registre og BIM-modeller)

Spørgeskema til kommunerne

Har I i jeres kommune aktuelt en 3D-bymodel over hele eller dele af kommunen, eller går I med overvejelser eller planer om at etablere en?

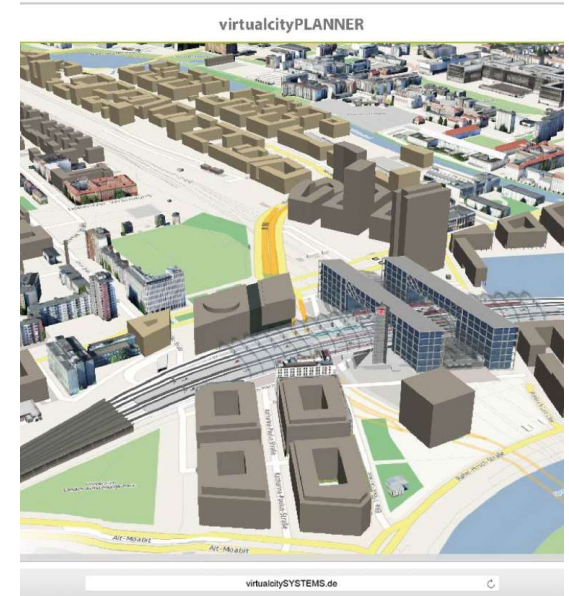
Med aktuelt menes en model, der er etableret eller ajourført inden for de seneste fem år.

- 1. Vi har en 3D-bymodel over hele eller dele af vores kommune.
- 2. Vi har ikke aktuelt en 3D-bymodel, men har konkrete, vedtagne planer om at etablere en 3D-bymodel over hele eller dele af vores kommune.
- 3. Vi har ikke aktuelt en 3D-bymodel, men vi går med seriøse overvejelser om at etablere en 3D-bymodel over hele eller dele af vores kommune.
- 4. Vi har ikke aktuelt en 3D-bymodel og har pt. ikke planer eller seriøse overvejelser om at etablere en 3D-bymodel.
- 5. Andet.
- 6. Ved ikke.

Feasibility studie

Prototype-test ved virtualcitySYSTEMS

- The **virtualcityPLANNER** module adds support for integrating urban planning scenarios in the 3D web maps.
- Users can upload and place 3D models into virtual urban space, and may hide existing buildings.
- The **virtualcityWAREHOUSE** module is based on the Feature Manipulation Engine (FME) from Safe Software.
- Its rich functionality enables users to extract, convert and distribute 3D geodata from our virtualcityDATABASE into different target data formats.
- The virtualcityWAREHOUSE is well suited to bring 3D geodata into use, for instance, by building an internal data distribution platform or a public download portal on the web.

Edited results in the map

Aarhus midtby 1x1 km celle

SDFE Demo Map

Suche Inhalte Hilfe Einstellungen

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

Themen & Inhalte

LoD2 Building Models

- edited
- automatic

Base Layers

- Orthophoto 6228_577
- Orthophoto 6224_574
- Openstreetmap layer
- Digital Terrain Model

PDF erzeugen
Link erzeugen
Alle Einstellungen zurücksetzen

Automatic results in a map

SDFE Demo Map

Suche Inhalte Hilfe Einstellungen

Themen & Inhalte

LoD2 Building Models

- edited
- automatic

Base Layers

- Orthophoto 6228_577
- Orthophoto 6224_574
- Openstreetmap layer
- Digital Terrain Model

PDF erzeugen
Link erzeugen
Alle Einstellungen zurücksetzen

Edited results in a map

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

SDFE Demo Map

Suche Inhalte Hilfe Einstellungen

Themen & Inhalte

LoD2 Building Models

- edited
- automatic

Base Layers

- Orthophoto 6228_577
- Orthophoto 6224_574
- Openstreetmap layer
- Digital Terrain Model

PDF erzeugen

Link erzeugen

Alle Einstellungen zurücksetzen

The main map area displays a 3D perspective view of a city block. Buildings are rendered in a light gray color. Four specific buildings are circled in red, indicating they have been edited. The interface includes a navigation panel on the left with a list of layers and a control panel on the right with navigation and 3D view options.

Extra slide

VCS: Eksempel på objekt-baseret model (Helsinki)

Demo

<https://kartta.hel.fi/3d/>

